

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement IMMERSE - EC contract No 822536

PANTEION UNIVERSITY
OF SOCIAL AND POLITICAL STUDIES

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
REGIONAL DIRECTORATE
EDUCATION OF CRETE

Τα παιδιά μετανάστες και πρόσφυγες είναι από τις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες στην Ευρώπη και η ένταξή τους στο κοινωνικό και εκπαιδευτικό σύστημα των ευρωπαϊκών χωρών είναι κλειδί για την κατασκευή ανοιχτών και συμπεριληπτικών κοινωνιών.

Το πρόγραμμα Horizon 2020 IMMERSE για την «Χαρτογράφηση της Ένταξης των παιδιών Μεταναστών και Προσφύγων στα σχολεία και σε άλλα Βιωματικά περιβάλλοντα στην Ευρώπη» είναι μία έρευνα που αξιολογεί την ένταξη των παιδιών προσφύγων και μεταναστών και υλοποιήθηκε την περίοδο 2019-2023 σε έξι ευρωπαϊκές χώρες (Γερμανία, Βέλγιο, Ισπανία, Ελλάδα, Ιρλανδία και Ιταλία).

Το IMMERSE είναι ένα καινοτόμο ερευνητικό πρόγραμμα, που αξιοποιεί την μεθοδολογία της συν-δημιουργίας, δίνει φωνή στα παιδιά και υποστηρίζει με νέες τεχνολογίες την συλλογική ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων. Η συλλογή δεδομένων βασίστηκε σε 30 νέους δείκτες αξιολόγησης της ένταξης, η οποία έχει οδηγήσει την ερευνητική ομάδα σε εξαγωγή συμπερασμάτων και στη σύνταξη προτάσεων πολιτικής σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, που πλέον βασίζονται σε μετρήσιμα και πραγματικά δεδομένα.

Στην Ελλάδα, εταίροι του IMMERSE είναι το Πάντειο Πανεπιστήμιο, (Ευρωπαϊκό Κέντρο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Ανθρωπιστικής Δράσης- ΕΚΕΚΔΑΑΔ, Τμήμα Διεθνών Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών), με υπεύθυνη Ακαδημαϊκή Συντονίστρια την Επίκουρη Καθηγήτρια **Μ. Ντ. Μαρούδα**, Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας του Συμβουλίου της Ευρώπης (ECRI), και η Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κρήτης (Υπεύθυνη Προώθησης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, **Α. Βουράκη**).

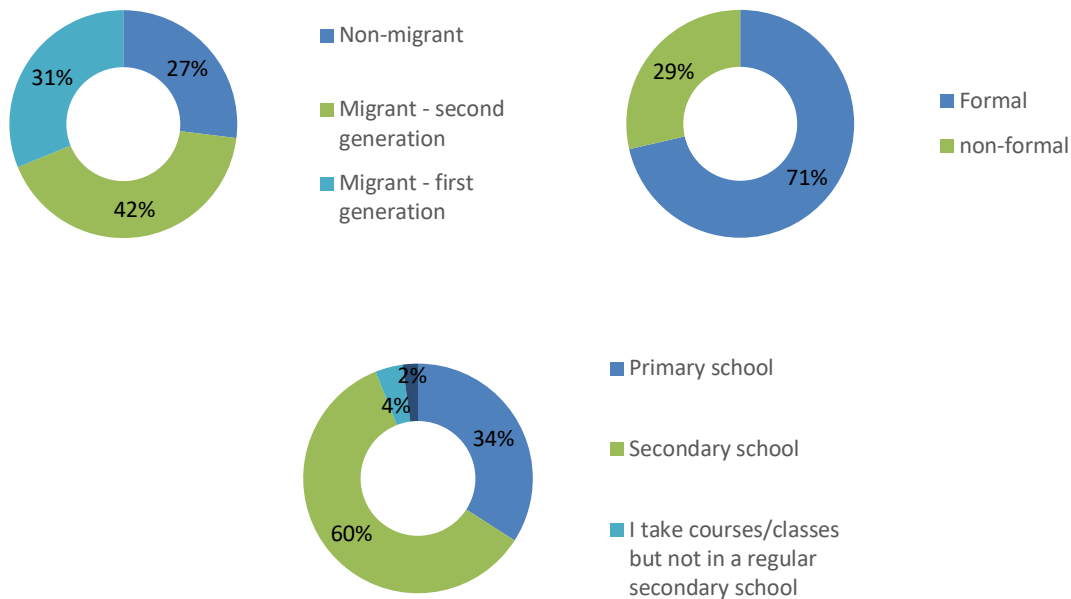
Τα ποσοτικά και ποιοτικά ερευνητικά ευρήματα, οι δείκτες ένταξης, οι καλές πρακτικές και οι συστάσεις πολιτικής πρόκειται να παρουσιαστούν για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την ερευνητική ομάδα του ΕΚΕΚΔΑΑΔ του Παντείου Πανεπιστημίου και της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Περιφερειακής Διεύθυνσης Κρήτης. Για το λόγο αυτό θα θέλαμε να σας καλέσουμε στην παρουσίαση και τη συζήτηση των ευρημάτων του προγράμματος IMMERSE (Horizon 2020). Σε δεύτερο χρόνο τα αποτελέσματα, οι καλές πρακτικές, οι δείκτες ένταξης και οι συστάσεις πολιτικής θα είναι διαθέσιμα μέσω της ιστοσελίδας του IMMERSE.

Λίγα λόγια ακόμη για την έρευνα:

Πρώτο βήμα της έρευνας αποτέλεσε ο καθορισμός 30 δεικτών ένταξης, βάση των οποίων η ένταξη θα μπορεί να καταστεί αξιολογήσιμη και μετρήσιμη στην Ευρώπη. Για τον καθορισμό των δεικτών ένταξης διενεργήθηκε βιβλιογραφική έρευνα σε θέματα ένταξης παιδιών προσφύγων και μεταναστών μέσω της εκπαίδευσης, αλλά παράλληλα και βιωματικά εργαστήρια συν-δημιουργίας με παιδιά, γονείς, δασκάλους και διευθυντές σχολείων και στις 6 χώρες, με σκοπό την επικαιροποίηση και τον εντοπισμό περεταίρω θεμάτων που επηρεάζουν την ένταξη.

Δεύτερο βήμα ήταν η περίοδος μεταξύ Ιουνίου 2021 και Ιουνίου 2023, κατά την οποία σε 406 σημεία στην Ευρώπη συμμετείχαν **περισσότερα από 24.000 παιδιά** στη συμπλήρωση ερωτηματολογίων που διαμορφώθηκαν με βάση τους 30 δείκτες ένταξης. Το 60% των παιδιών που συμμετείχαν είναι παιδιά με προσφυγικό και μεταναστευτικό προφίλ. Τα ερωτηματολόγια παρουσιάζουν τη γνώμη των παιδιών σε σχέση με θετικές και αρνητικές εμπειρίες ένταξής τους (παιδιά 7-18 ετών). Σε ευρωπαϊκό επίπεδο και στις έξι χώρες συμπληρώθηκαν συνολικά **33.000 ερωτηματολόγια** από παιδιά, γονείς, δασκάλους και διευθυντές σχολείων.

Στην Ελλάδα σε 6 περιφέρειες (Αττική, Κεντρική Μακεδονία, Θεσσαλία, Κρήτη, Ήπειρο, Ξάνθη) και με την συνδρομή της Περιφερειακής Εκπαίδευσης Κρήτης καταγράφηκαν συνολικά **3.363 ερωτηματολόγια παιδιών**, με τα παρακάτω χαρακτηριστικά.

Πέρα από την ποσοτική έρευνα του γενικού δείγματος, όλοι οι εταίροι και στις έξι χώρες διεξήγαγαν ποσοτική έρευνα 800 ασυνόδευτων παιδιών (486 από Ελλάδα) καθώς και ποιοτική έρευνα με 13 μελέτες περίπτωσης, (3 από τις οποίες έγιναν στην Ελλάδα). Τέλος, έχουν συν-διαμορφωθεί 60 καλές πρακτικές, εκ των οποίων οι 12 αφορούν την Ελλάδα.

Τα αποτελέσματα της έρευνας οδήγησαν σε κείμενα πολιτικής και συστάσεις, ενώ θα μοιραστούν με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, τη σχολική κοινότητα, αλλά και οργανώσεις μη τυπικής εκπαίδευσης.